

Borgerundersøgelse vedr. Sammenhængsmodellen 2020

September-oktober 2020

Indledning

Byrådet har vedtaget den såkaldte "Sammenhængsmodel". Her har Byrådet opstillet 21 målsætninger fordelt på fem temaer under overskriften "Sammenhæng for borgerne". De fem temaer er:

- Bæredygtighed
- Vækst og socialt ansvar
- Sundhed
- Læring og Uddannelse
- Oplevelser og fællesskaber

Byrådet vil gerne kunne vurdere, hvor langt kommunen er kommet med at nå Sammenhængsmodellens målsætninger. Derfor er det nødvendigt at vide, hvor vi starter fra. En del af målene kan gøres op ved hjælp af statistik, der samles op andre steder. Andre mål kræver, at vi spørger borgerne.

Det er de otte af mål under temaerne "Sundhed" samt "Oplevelser og fællesskaber", hvor der er behov for, at borgerne spørges i en spørgeskemaundersøgelse. Det handler blandt andet om hvor mange der ryger dagligt og hvor tilfreds man er med udbuddet af events og større begivenheder. Herudover er der også blevet spurgt ind til Sammenhængsmodellens helt overordnede mål, nemlig "Sammenhæng for borgeren".

I august-september 2019 blev der for første gang gennemført en spørgeskemaundersøgelse for at afdække en såkaldt "baseline" for de 8 mål. Der er nu gennemført den første opfølgende spørgeskemaundersøgelse med de samme spørgsmål.

Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i perioden fra den 8. september til den 24. september 2020. I alt 4.194 fik tilsendt en invitation til at deltage i spørgeskemaet. Borgerne var tilfældigt udvalgt – således fik alle fra 16 til 80 år, som har fødselsdag den 4. eller 30. i hver måned en invitation.

Borgerne modtog invitationen som digital post i deres E-boks. Der blev udsendt en påmindelse den 18. september 2020 til de borgere som endnu ikke havde svaret på spørgeskemaet.

Der var i alt 1.836 borgere som svarede på alle spørgsmål, hvilket giver en meget tilfredsstillende svarprocent på 44 % - sidste års undersøgelse lå svarprocenten på 32 %. Ser man på fordelingen af stikprøven på køn, alder og geografi, så viser det en god grad af repræsentativitet.

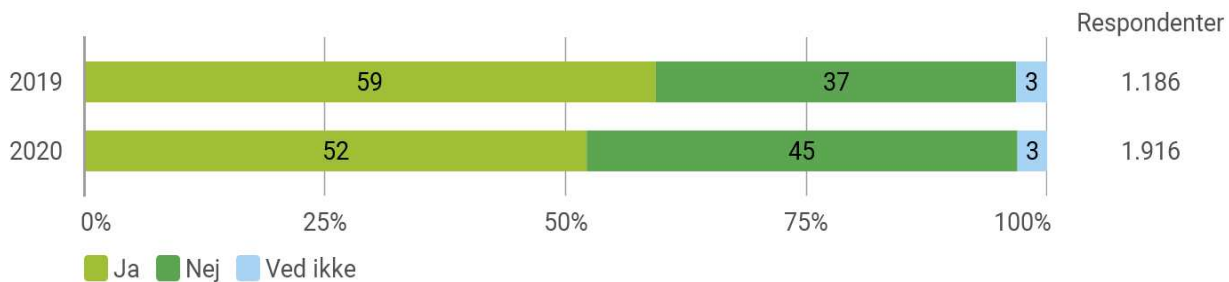
Oplevelser og fællesskaber

De følgende spørgsmål danner udgangspunktet for måling af byrådets mål under temaer "Oplevelser og fællesskaber".

Målsætning

80 % af borgerne i Viborg Kommune er medlem af en lokal forankret forening i 2025.

Er du medlem af en forening, som har en afdeling eller adresse i Viborg Kommune?

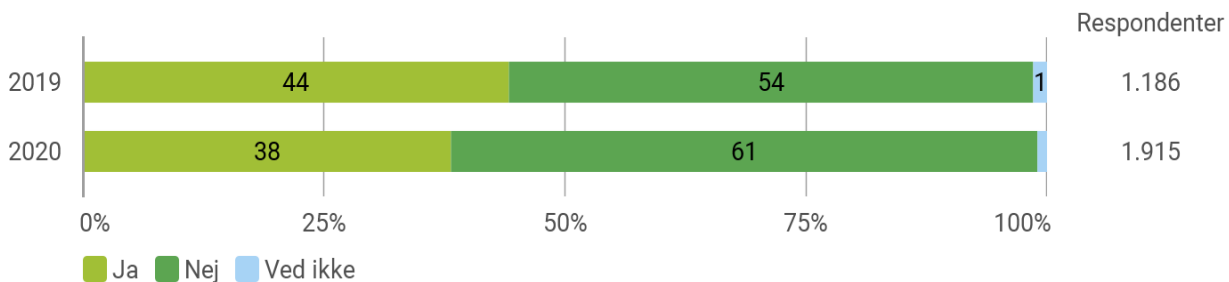

- 52 % af borgerne i Viborg Kommune var i 2020 medlem af en lokal forankret forening. Dette var et fald på 7 %-point fra 2019, hvor der var 59 %.

Målsætning

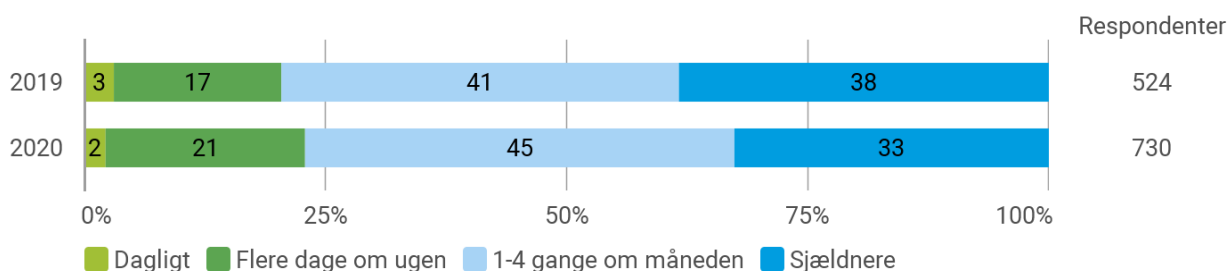
Vi ønsker at øge omfanget af frivillighed i Viborg Kommune.

Har du inden for det seneste år udført frivilligt arbejde?

- 38 % har i 2020 udført frivilligt arbejde, hvilket er et fald fra 44 % i 2019.

Hvor ofte udfører du frivilligt arbejde?

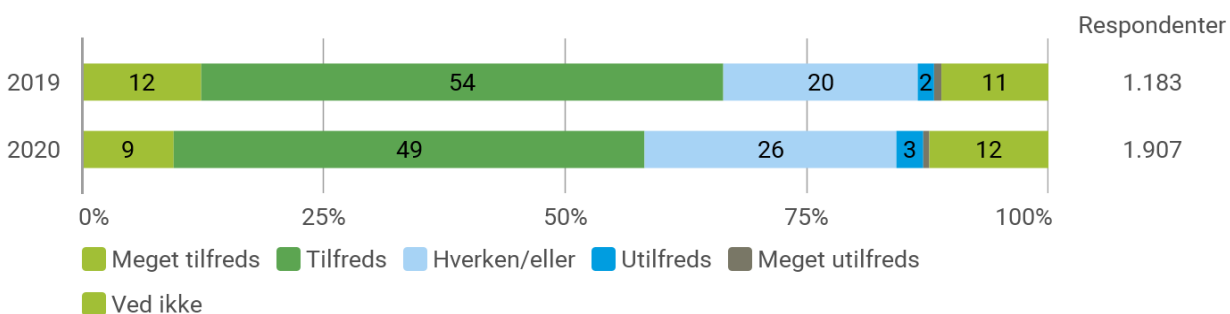

- Af de personer, som har udført frivilligt arbejde i 2020 det seneste år har i alt 23 % udført frivilligt arbejde dagligt eller flere dage om ugen. I 2019 var dette tal 20 %.

Målsætning

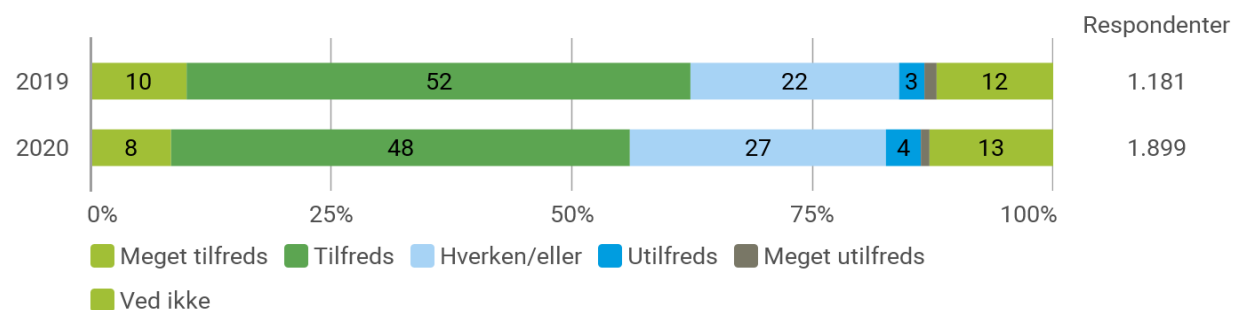
80 % er tilfredse med udbud af og adgang til events og oplevelser i Viborg Kommune.

Hvor tilfreds er du med udbuddet af events og større begivenheder i Viborg Kommune?

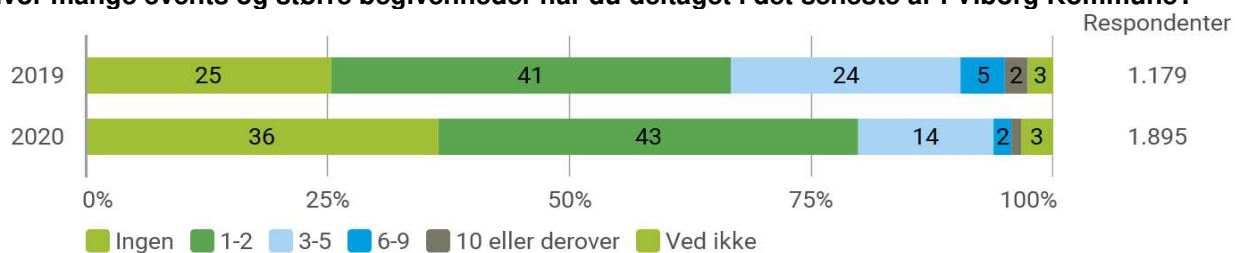
- 58 % af borgerne var i 2020 meget tilfreds eller tilfreds med udbuddet af events og større begivenheder i Viborg Kommune, hvilket er 8 %-point lavere end sidste år.

Hvor tilfreds er du med adgangen til events og større begivenheder i Viborg Kommune?

- 56 % af borgerne var i 2020 meget tilfreds eller tilfreds med adgangen til events og større begivenheder i Viborg Kommune, hvilket er 6 %-point lavere end sidste år.

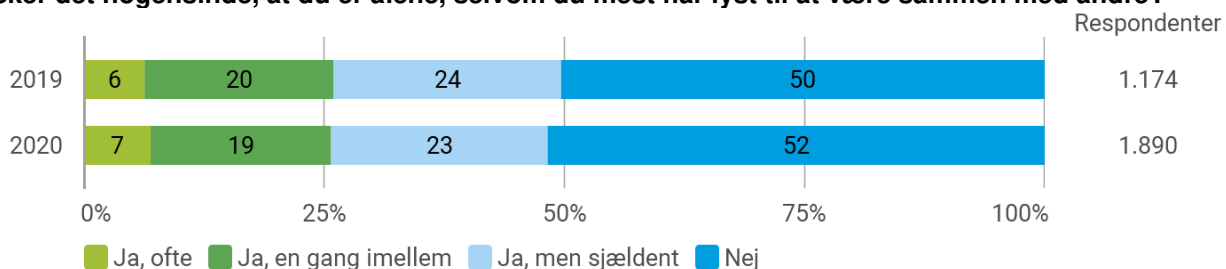
Hvor mange events og større begivenheder har du deltaget i det seneste år i Viborg Kommune?

- Der er ikke overraskende også sket et fald i antallet af events og større begivenheder man har deltaget i det senest år.

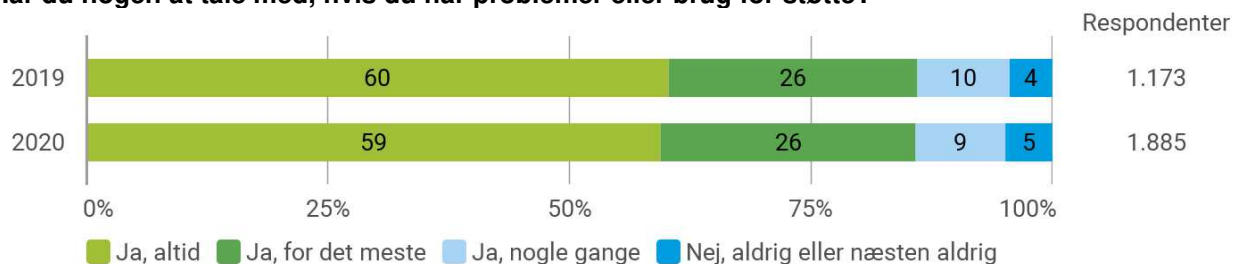
Målsætning
Færre i Viborg Kommune føler sig ensomme.

Sker det nogensinde, at du er alene, selvom du mest har lyst til at være sammen med andre?

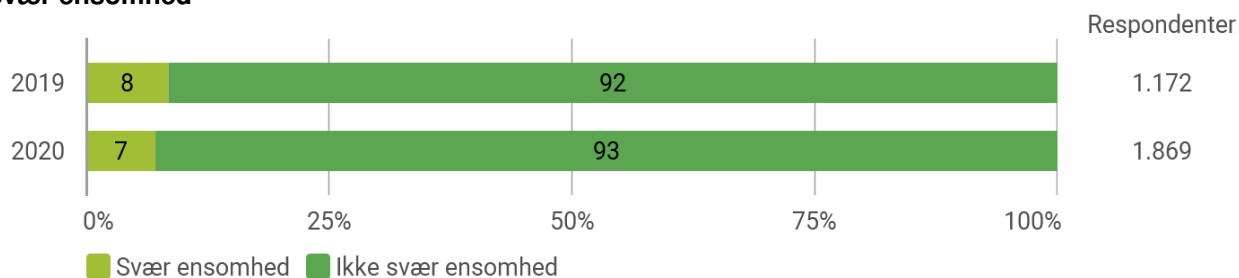
- Tallene for 2019 og 2020 er næsten identiske – således var der både i 2019 og 2020 26 % som ofte eller en gang i mellem er alene, selvom de mest har lyst til at være sammen med andre.

Har du nogen at tale med, hvis du har problemer eller brug for støtte?

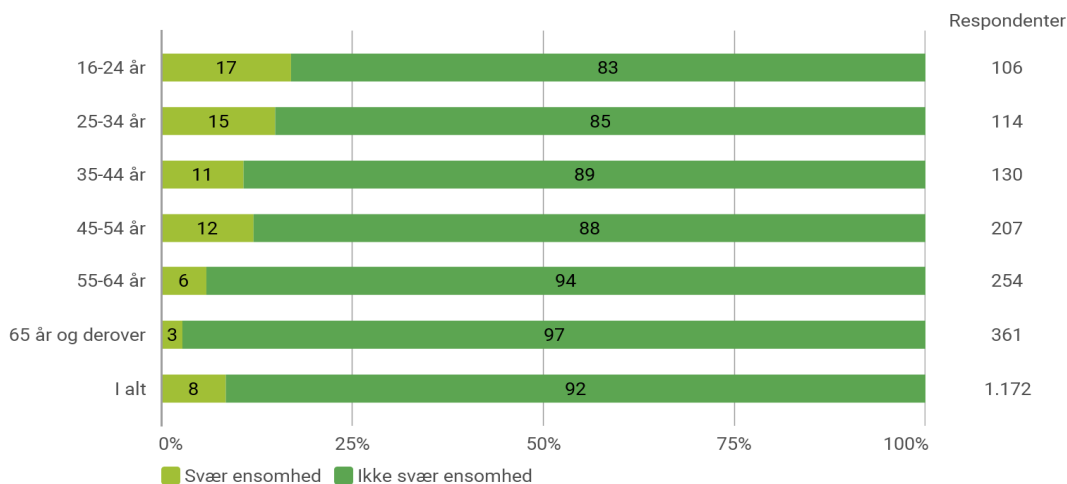

- Tallene for 2019 og 2020 er også her næsten identiske – således var der både i 2019 og 2020 14 % som svarer "Nej, aldrig eller næsten aldrig" eller "Ja, nogle gange" i forhold til om de har nogen at tale med, hvis man har problemer eller brug for støtte.

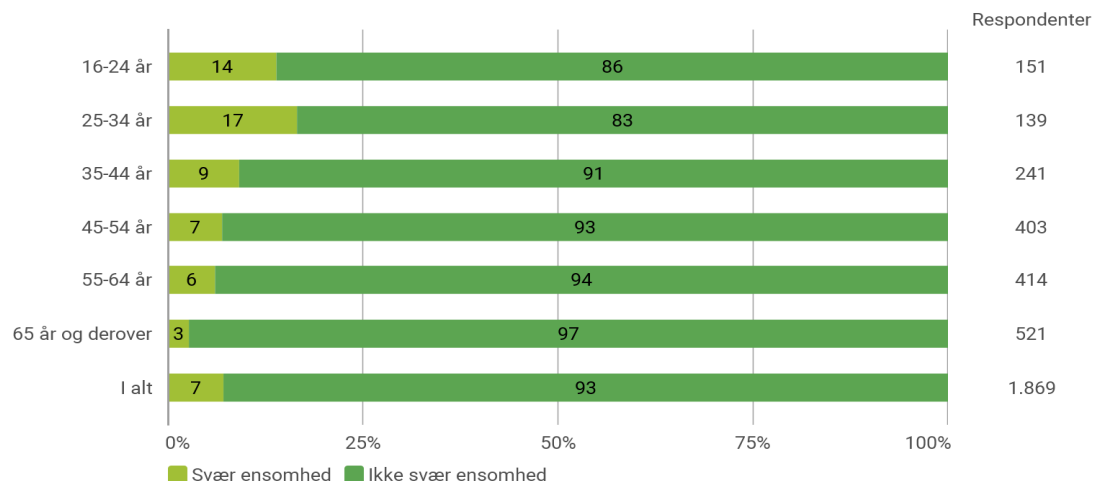
Svær ensomhed¹

Svær ensomhed fordelt på aldersgrupper - 2019

Svær ensomhed fordelt på aldersgrupper - 2020

- I forhold til måling af såkaldt "svær ensomhed", så er der sket et lille fald fra 8 % til 7 % i 2020, som oplever svær ensomhed.
- Ser man på aldersgrupperne, så er det det i de to yngste aldersgrupper, hvor der er den største andel af svær ensomhed, mens det er de ældste som er mindst ensomme
- Der er sket et lille fald i aldersgruppen 16-24 år fra 17 % til 14 % mens der er sket en lille stigning i aldersgruppen 25-34 år fra 15 % i 2019 til 17 % i 2020.

¹ Svær ensomhed defineres ud fra svarene på tre spørgsmål (ikke vist ovenfor): "Hvor ofte føler du dig isoleret fra andre?"; "Hvor ofte føler du, at du savner nogen at være sammen med?" samt "Hvor ofte føler du dig udenfor?". Disse spørgsmål indgår i "UCLA loneliness Scale" som anvendes til at måle ensomhed. Samme metode anvendes af Region Midtjylland i "Hvordan har du det?".

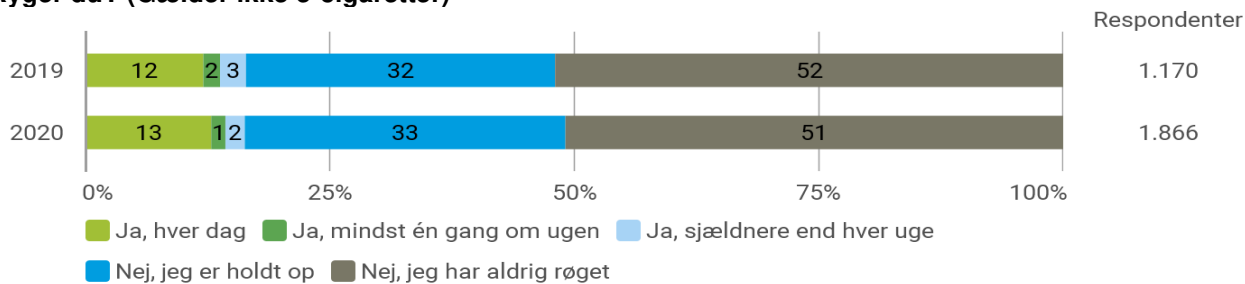
Sundhed

De følgende spørgsmål danner udgangspunktet for måling af byrådets mål under temaer "Sundhed".

Målsætning

Andelen af unge rygere er halveret inden 2025. Der er 20 % færre rygere i alle aldersgrupper.

Ryger du? (Gælder ikke e-cigaretter)

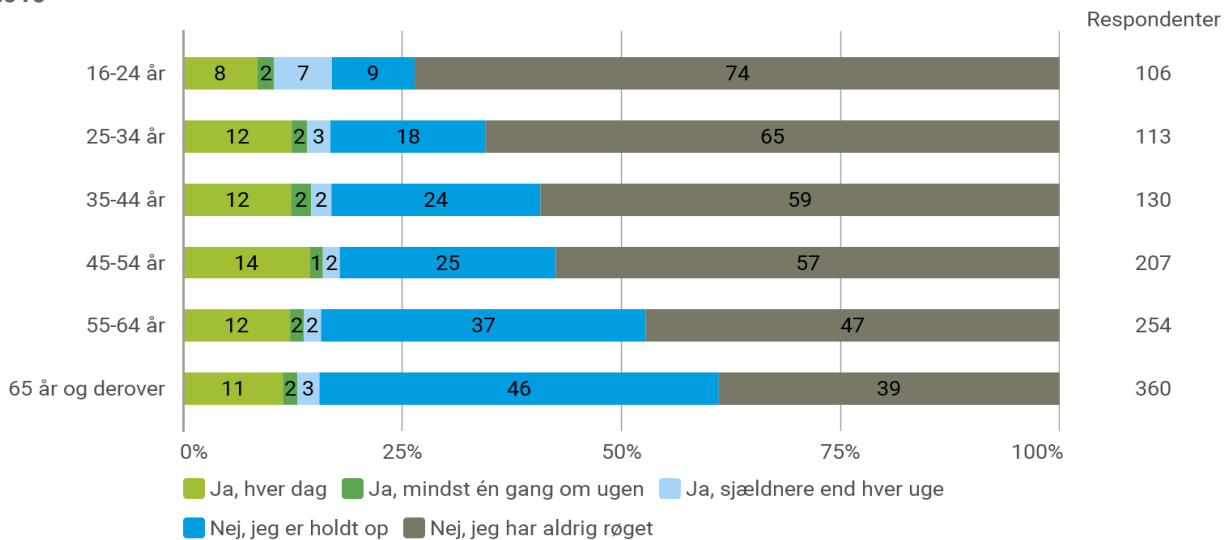

- Andelen af daglige rygere er steget fra 12 % til 13 % fra 2019 til 2020

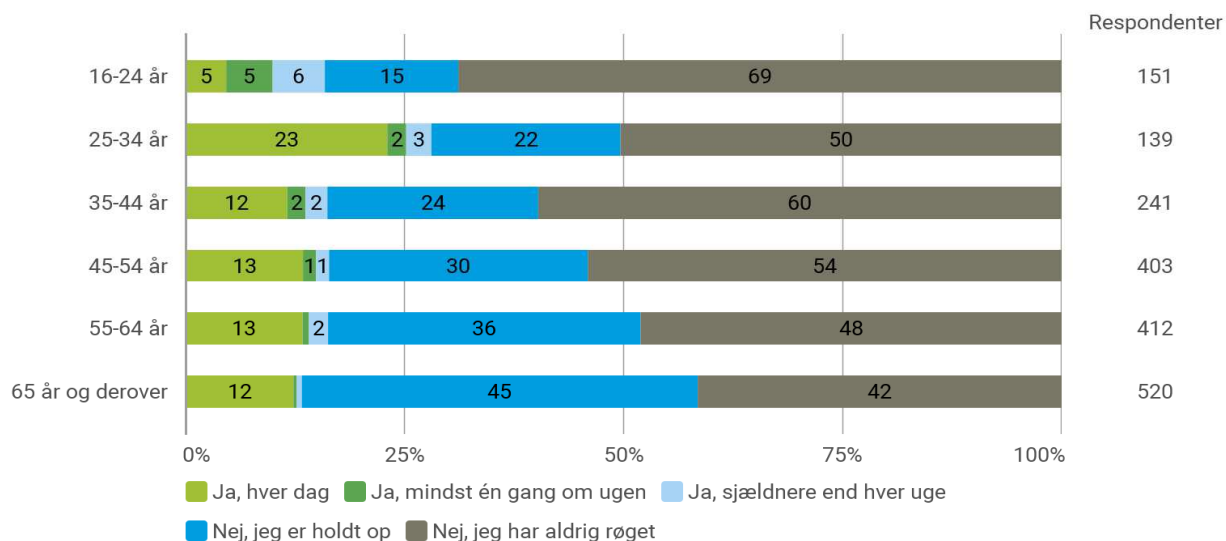
Ryger du? (Gælder ikke e-cigaretter) 2019 og 2020

Krydset med: Aldersgruppe

2019

2020

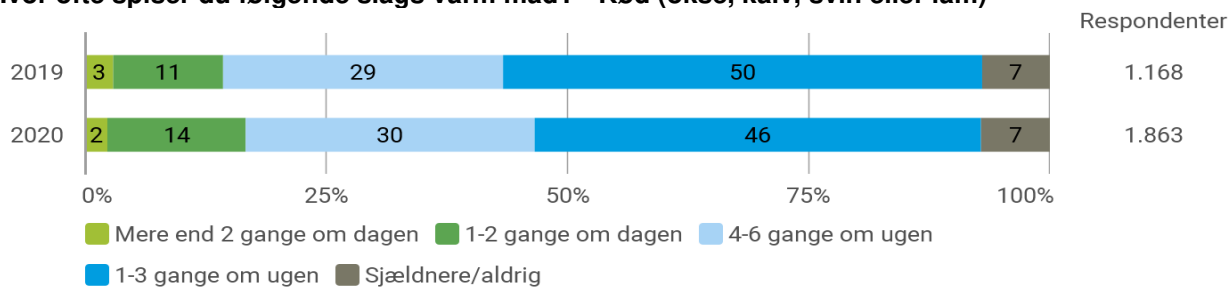
- Generelt skiller aldersgrupper for de 25-34-årige sig ud – her er der sket næsten en fordobling af andelen af daglige rygere fra 12 % i 2019 til 23 % i 2020
- I den yngste aldersgruppe fra 16 til 24 år er der derimod sket et fald i andelen af daglige rygere fra 8 % til 5 %. Omvendt er andelen af unge som aldrig har røget faldet fra 74 % til 69 %.
- I de øvrige aldersgrupper er der udelukkende sket små forskydninger mellem 2019 og 2020.

Målsætning

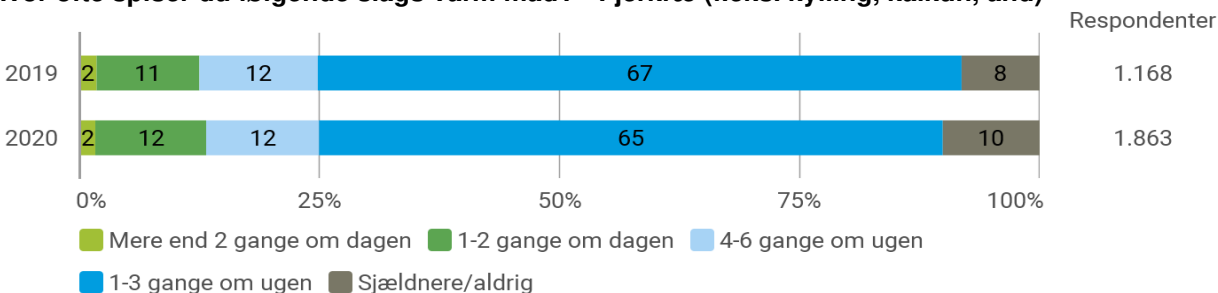
Andelen af borgerne i Viborg Kommune med et sundt kostmønster skal stige til 88 % i 2025.

Nedenstående spørgsmål omregnes til et indeks for et sundt kostmønster.

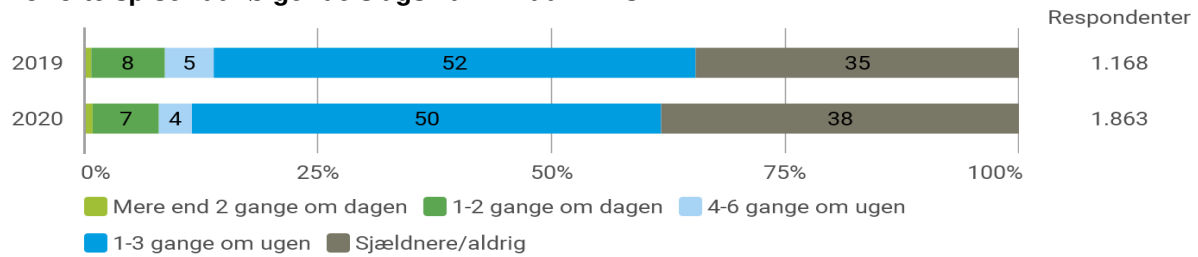
Hvor ofte spiser du følgende slags varm mad? - Kød (okse, kalv, svin eller lam)

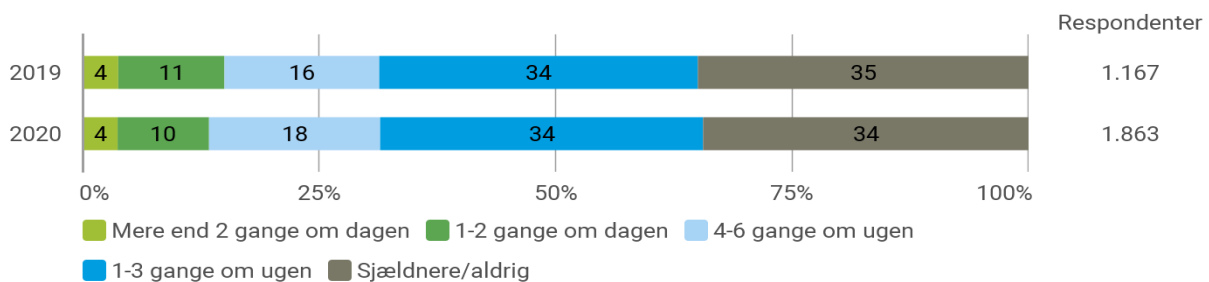
Hvor ofte spiser du følgende slags varm mad? - Fjerkræ (f.eks. kylling, kalkun, and)

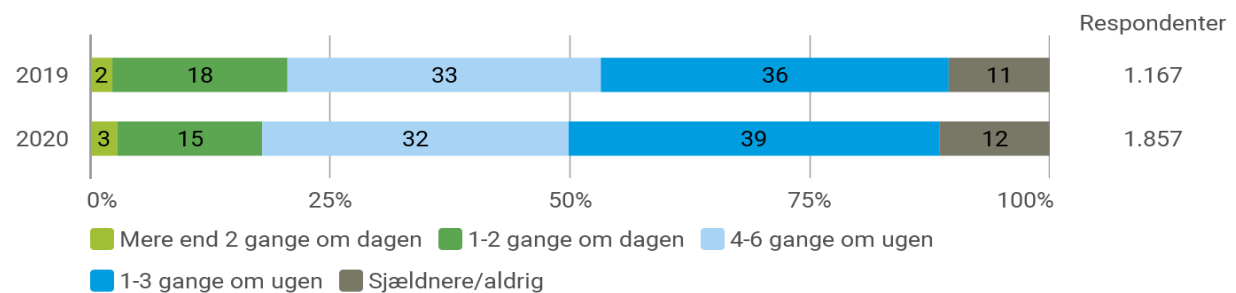
Hvor ofte spiser du følgende slags varm mad? - Fisk

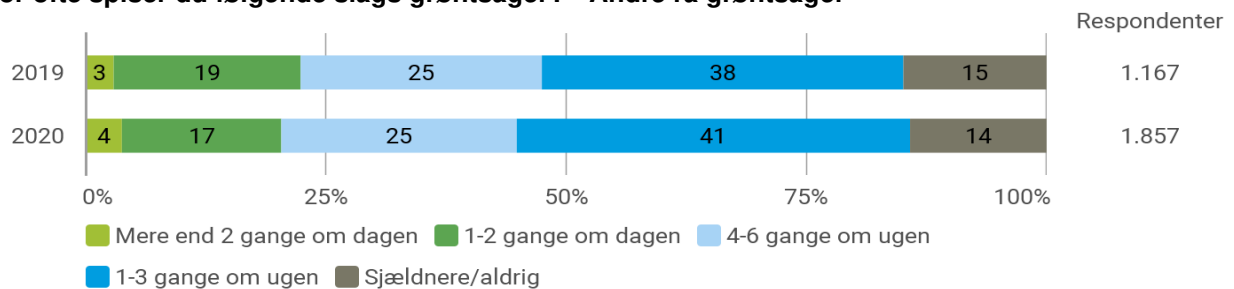
Hvor ofte spiser du følgende slags varm mad? - Grøntsags- og vegetarretter

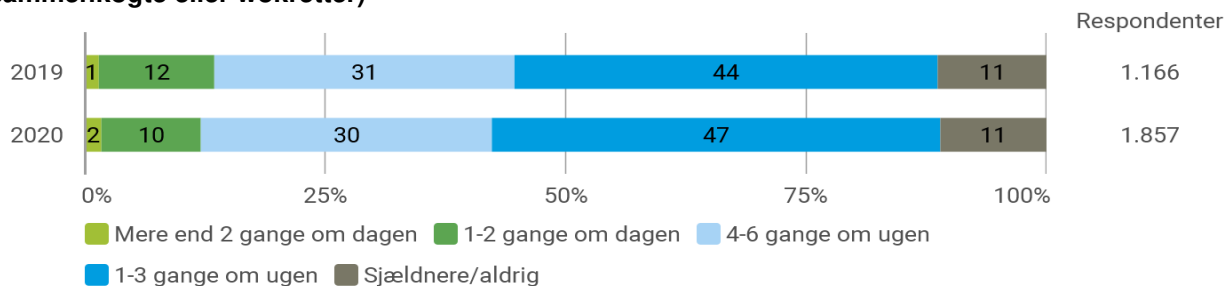
Hvor ofte spiser du følgende slags grøntsager? - Blandet salat, råkost

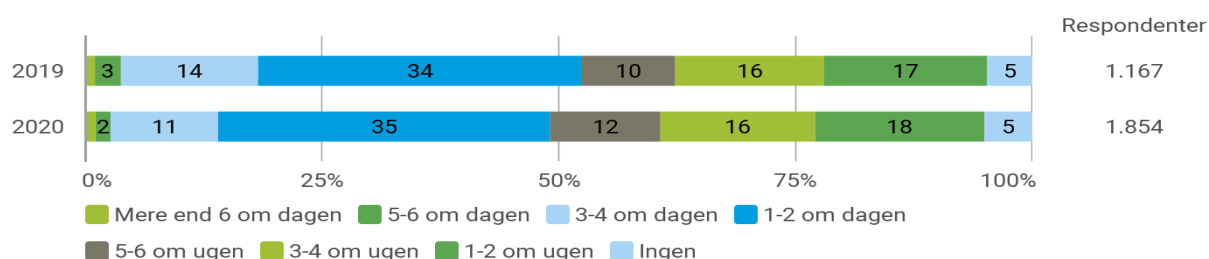
Hvor ofte spiser du følgende slags grøntsager? - Andre rå grøntsager

Hvor ofte spiser du følgende slags grøntsager? - Tilberedte grøntsager (kogte, bagte, stegte, sammenkogte eller wokretter)

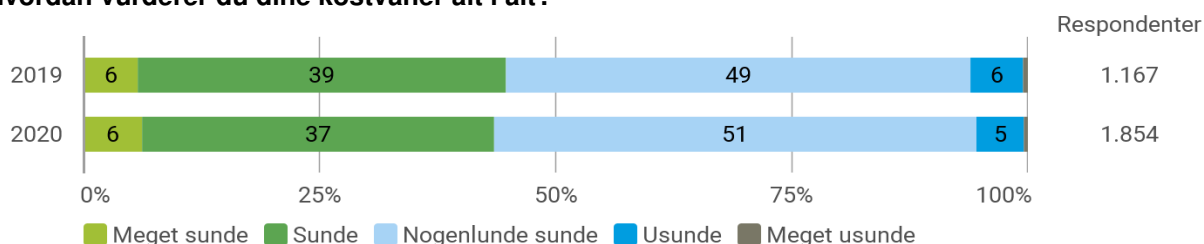

Hvor mange portioner frugt plejer du at spise? 1 portion = 1 stk eller 1 dl – medregn også frugtgrød og frugtmos

- Der er sket relativ få forskydninger mellem 2019 og 2020. Der er dog en lille tendens til, at der spises mere kød og fjerkræ og lidt mindre grønt. Men der er tale om så små forskelle, at der ikke er tale om en statistisk signifikant ændring.
- De ovenstående spørgsmål kan omregnes til en samlet score for et sundt kostmønster, som viser, at andelen med et sundt kostmønster er uændret på 79 %.

Hvordan vurderer du dine kostvaner alt i alt?

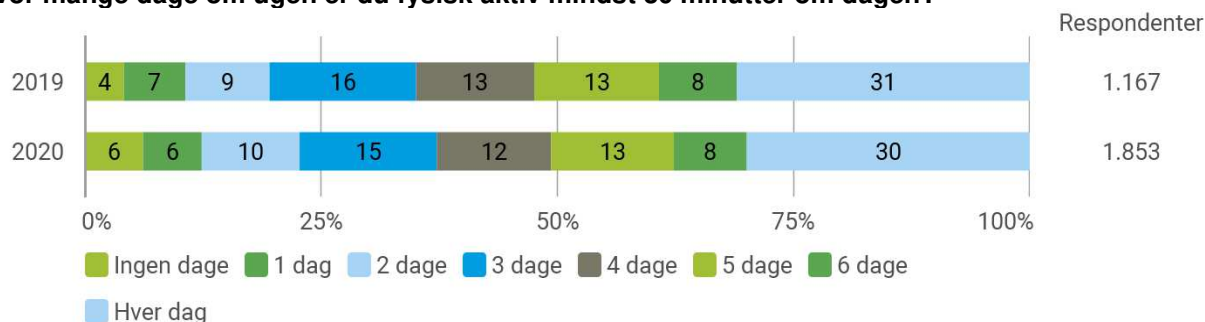

- Borgerne vurdering af egne kostvaner er faldet en smule fra 2019 til 2020 – således vurderede i alt 45 %, at de havde meget sunde eller sunde kostvaner i 2019 og 43 % i 2020.

Målsætning

Mindst 85 % af alle borgere i Viborg Kommune er fysisk aktive i 2025.

Hvor mange dage om ugen er du fysisk aktiv mindst 30 minutter om dagen?

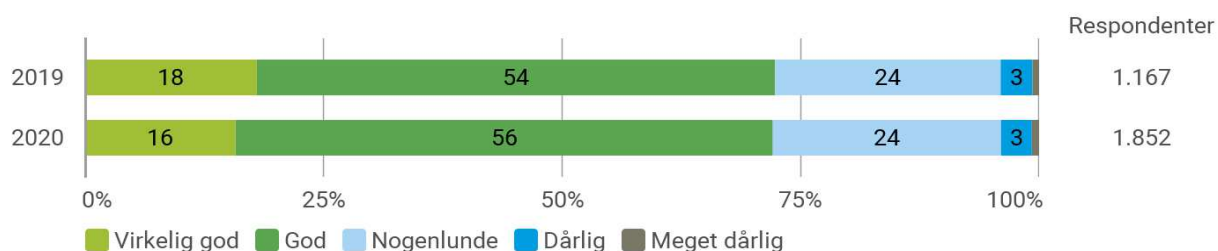

- 88 % af borgerne i Viborg Kommune er fysisk aktive mindst 2 dage om ugen i 2020 mod 89 % i 2019

Målsætning

Mindst 80 % af alle borgere i Viborg Kommune vurderer deres trivsel og livskvalitet som høj i 2025.

Hvordan synes du, din trivsel og livskvalitet er alt i alt?

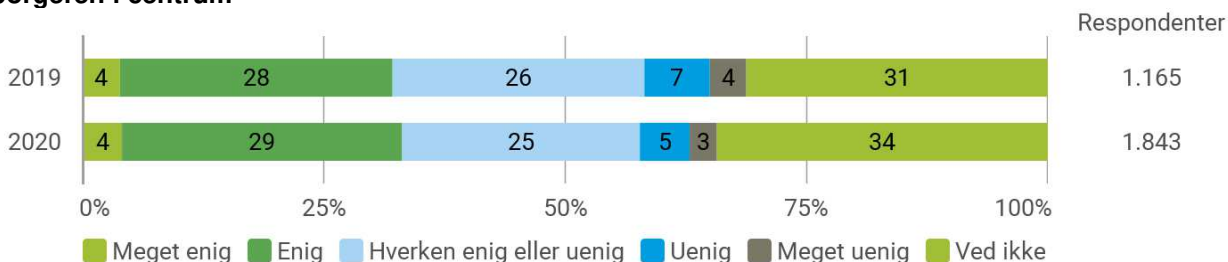

- Borgernes vurdering af egen trivsel og livskvalitet er reelt uændret fra 2019 til 2020 – således vurderer samlet 72 % af borgerne at de har virkelig god eller god trivsel både i 2019 og 2020. Der er dog lidt færre som vurderer deres trivsel "virkelig god" – her er der et fald fra 18 % til 16 %.

Sammenhæng for borgeren

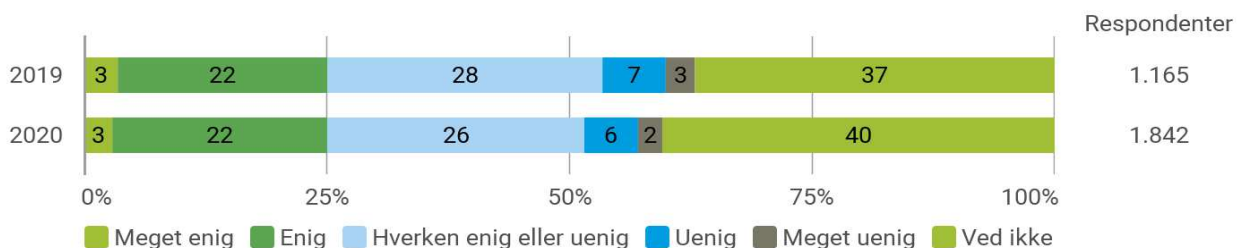
Overordnet målsætning
Sammenhæng for borgeren!

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at de ansatte i Viborg Kommune sætter borgeren i centrum

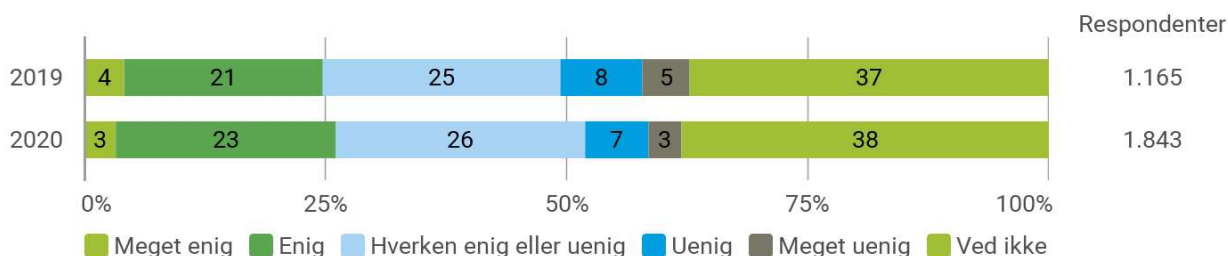
- Der er reelt ikke sket en udvikling fra 2019 til 2020 – 33 % erklærer sig meget enig eller enig i, at man oplever, at de ansatte i Viborg Kommune sætter borgeren i centrum mod 32 % sidste år.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at de ansatte i Viborg Kommune ser borgeren ud fra en samlet helhed

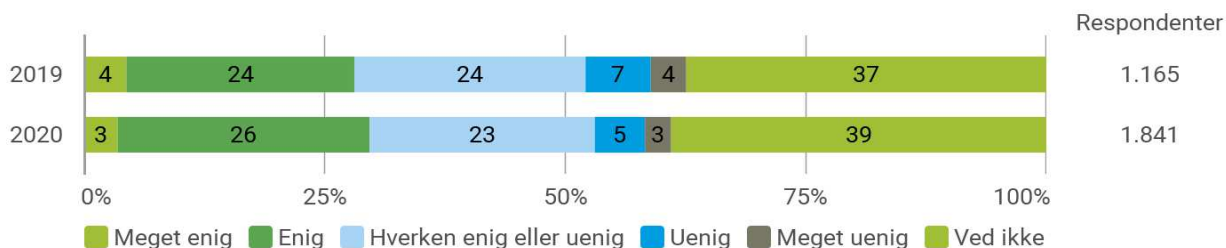
- Også i forhold til oplevelsen af om de ansatte ser borgeren ud fra en samlet helhed er der en uændret vurdering. Således var 25 % både i 2019 og 2020 meget enige eller enig i dette udsagn.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at de ansatte i Viborg Kommune er gode til at samarbejde og koordinere

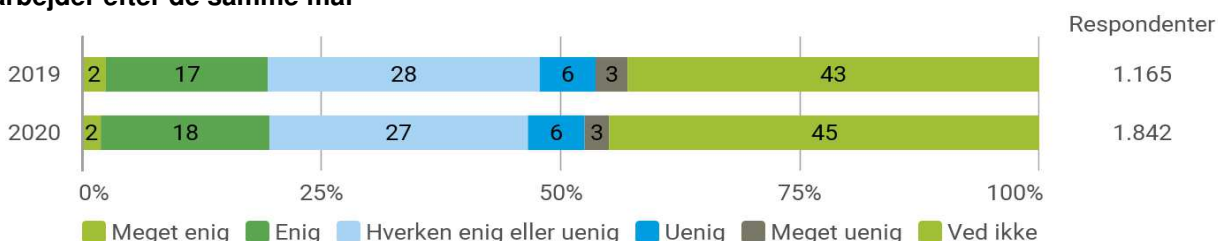
- 26 % er meget enige eller enige i at de ansatte er gode til at samarbejde og koordinere i 2020-undersøgelse, mens dette tal var 25 % i 2019.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at de ansatte i Viborg Kommune har et godt kendskab til, hvilken medarbejder der bedst kan hjælpe med et givent problem.

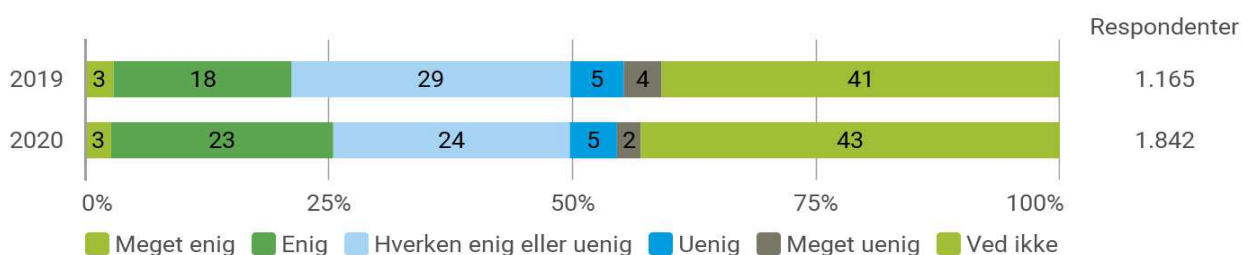
- Endnu en gang er vurderingen af dette udsagn næsten identisk fra 2019 til 2020 – blot er der nu 29 % som er enige eller meget enige i, at de ansatte har et godt kendskab til, hvilken medarbejder der bedst hjælper med et givent problem – mod 28 % i 2019.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at de ansatte i Viborg Kommune arbejder efter de samme mål

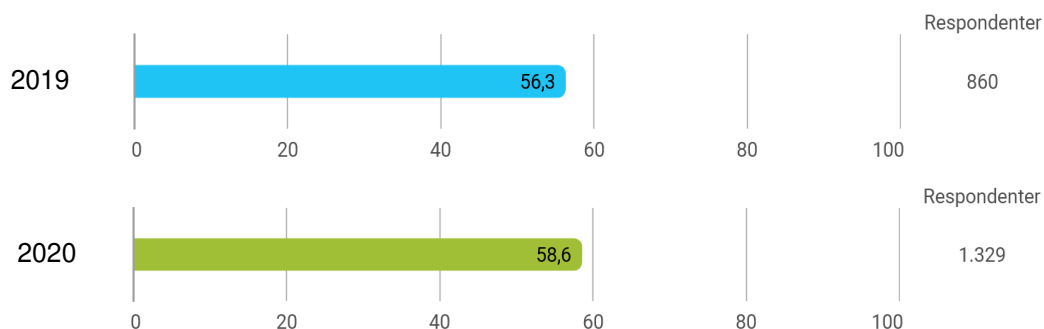
- 20 % af de spurgte borgere er meget enig eller enig i udsagnet om, at de ansatte arbejder efter samme mål i 2020 – og 19 % i 2019.

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg oplever, at Viborg Kommune er med til at sikre sammenhæng til øvrige offentlige myndigheder (hospitaller, regionen, styrelser m.v.)

- På udsagnet om Viborg Kommune er med til at sikre sammenhæng til øvrige offentlige myndigheder er der sket en reel ændring. Således erklærer 26 % af borgerne sig helt enig eller enig i dette udsagn mod 21 % i 2019. Dette kan skyldes oplevelse af samarbejdet på tværs af de offentlige myndigheder i forbindelse med håndteringen af Covid-19.

De seks spørgsmål vedr. sammenhæng omregnet til et samlet indeks fra 0 til 100, hvor 0 er ingen oplevet sammenhæng, mens 100 er oplevet sammenhæng på alle områder

- Omregnes de seks spørgsmål om sammenhæng i Viborg Kommune til et indeks fra 0 til 100, så kan der spores en lille stigning fra 56,3 i 2019 til 58,6 i 2020.

Bemærkninger og kommentarer

Spørgeskemaet blev afsluttet med tre åbne spørgsmål, hvor respondenterne havde mulighed for at skrive kommentarer og bemærkninger:

- **Har du konkrete eksempler eller oplevelser, hvor Viborg Kommune har været særlig god til at skabe sammenhæng for borgeren, som du vil fremhæve?**
- **Hvis du skal give Viborg Kommune et godt råd, hvordan kan man så sikre bedre sammenhæng for borgeren?**
- **Har du øvrige bemærkninger eller kommentarer?**

Alle kommentarer er blevet gennemgået og samlet i forskellige tematikker i nedenstående skema.

Tema	Forklaring på tema	Antal udsagn inden for tema	Opmærksomhedspunkter – gennemgående træk	Udvalgte citater
<i>Samarbejde og koordinering internt</i>	• Personalet snakker (ikke) sammen • Silotænkning • Dårlige samarbejdsrelationer mellem forvaltninger, afdelinger eller områder • Hjælper borgeren videre til rette medarbejder. • Arbejder (ikke) efter samme mål og retning.	49 (2019: 66)	• Blive bedre til at dele oplysninger på tværs • Risiko for silotænkning pga. separate budgetter • Sørge for at hjælpe borgeren videre. • Både gode og dårlige eksempler på samarbejde internt i kommunen omkring borgeren	<i>"Det kan føles som en mur at støde ind i, hvis et barn har brug for hjælp. Der er ikke en oplevelse af der er sammenhængen mellem de forskellige indsatser i forhold til børn. Familierne må vente meget lang tid på hjælp."</i> <i>"At der tænkes på kommunekassen som en kasse, der deles af alle afdelinger, så det ikke er det økonomiske perspektiv, der er afgørende for, hvor man bliver henvist til."</i> <i>"Som borger i Viborg kommune oplever man ofte at man ikke bliver lyttet til, især af byrådet. Når man tager kontakt til byrådet eller dets medlemmer, får man indtryk af at man bare er til gene og de vil ikke høre på hvad man har at sige. I Viborg kommune kan man som borger lige så godt lade være med at gøre en indsats og vise sine bekymringer ved høringer og planforslag - for byrådet træffer sine beslutninger UDEN at tage borgernes input med i overvejelserne."</i> <i>"Jeg har haft en meget lang sygdomsperiode og er virkelig overrasket (man hører altid dårlige historier!) over det gode forløb der har været fra pludselig sygdom til pension hvor mine behov og udfordringer har været i centrum. Det har betydet jeg er landet et sted, i et helt nyt og anderledes liv med megen lidt frihed, uden at føle bitterhed."</i> <i>"I forbindelse med ny affaldsordning i Viborg Midtby foranstaltede man arbejdsgruppe, borger workshop og inddrog på den måde borgerne i beslutningen."</i> <i>"Min hustru har netop fået tilkendt fleksjob, hvilket har været en meget god oplevelse både for min hustru og jeg som pårørende. Imødekomme medarbejdere der vil min hustru det bedste under"</i>

				de givne omstændigheder. Flot indsats fra alle involverede myndigheder inkl. Viborg Kommune." "Super godt det er samlet i ét hus- god tilgang- effektiv service- god booking system så man ikke venter i kø. Det er blevet en effektiv instans, der har styr på tingene!" "Teknisk forvaltning arbejder hurtigt og godt. Svarer hurtigt på henvendelser."
Samarbejde og koordinering eksternt	Kontakt og koordination med eksterne samarbejdspartnere, eksempelvis sygehuse.	38 (2019: 16)	Både gode og dårlige eksempler på samarbejde mellem især region og kommune omkring borgeren	"Jeg arbejder til daglig i en privat virksomhed, hvor vi igennem mange år har haft praktikanter i arbejdsprøvning/udredning. De fleste har psykiske udfordringer og jeg har oplevet en markant forbedring de sidste 5 år, hvor den enkelte borger bliver taget mere seriøs og der er blevet et meget tættere samarbejde med jobkonsulenten, borgeren og os i virksomheden." "Forbindelsen fra sygehuset, til genoptræning og hjemmepleje / hjemmehjælp fungerer perfekt." "Jeg har oplevet kommunens folk i Børn og Unge regi, som imponerende ildsjæle, der virkelig har haft bakket op om familierne hvor det er gået lidt skævt for en eller flere af børnene, der har været et glimrende samarbejde i mellem SSP, kommune, forældre samt uddannelsessteder. Det samme gør sig gældende for den voksne borger der har fået nogle helbredsmæssige udfordringer, også her mærker man lysten til at ville borgeren, således de ikke bare føler, at de er et nummer i køen. Det gør at man føler sig tryk ved at være borger i Viborg."
Ser borgeren i en helhed / service	- Opmærksomhed på andre faktorer, som spiller ind på borgerens situation. - Oplevelse af at blive hørt og forstået - Tilgængelighed - Føle sig godt taget imod og/eller behandlet	179 (2019: 211)	- Tage borgeres indsigelser på høringer m.v. alvorligt og klart kommunikere, hvorfor man prioriterer som man gør - Sørge for at personale er serviceminded (eksempelvis tager godt imod, lytter og følger op på borgerens sag) - Opmærksomhed på åbningstider og tilgængelighed eksempelvis på rådhuset - Både gode og dårlige eksempler på borgerkontakt	"Min mand har daglig brug for hjemmepleje, hvor vi oplever stor vilje til at skabe sammenhæng for ham. Også en høj grad af fleksibilitet møder vi." "Jeg er en meget tilfreds Viborg-borger og selv om alle organisationer har deres udfordringer med store og små uenigheder, oplever jeg som borger stor konsensus og høj grad af fokus på mig som borger i forhold til service, rettigheder og såmænd også med oplysning om pligter."

<i>Understøtte hele kommunen</i>	• Afstand til rådhus • Kommunale aktiviteter i yderområder • Infrastruktur – binde kommunen sammen	33 (2019: 33)	• Følelse af at være overset i lokalområderne • Ønske om aktiviteter og offentlig service også er tilgængelig uden for Viborg by • Bedre busforbindelser i hele kommunen • Understøtte ildsjæle og lokalområder	<i>"Deltog desværre ikke selv men borgmesteren har været på besøg til et fyraftensmøde i min landsby. Det var et vigtigt træk der viser interesse for lokalområdet."</i> <i>"De må gerne fokusere mere på de omkringliggende byer i stedet for kun at koncentrere sig om selve Viborg."</i>
<i>Fast kontaktperson</i>	• For mange kontakter i kommunen • Koordinerende sagsbehandler • Svært at navigere i system • Sagsbehandlerskift	21 (2019: 24)	• Ønske om en fast kontaktperson/sagsbehandler	<i>"At man ALTID har den samme socialrådgiver under en sag, da alt andet er stressende."</i>
<i>Andet</i>	• Øvrige kommentarer	275 (2019: 140)	• Kommentarer som udelukkende omhandler andre myndigheder end Viborg Kommune • Forslag til øgede ressourcer • Tilfredshed med konkrete aktiviteter • Generelle udsagn eller meningstilkendegivelser om andet end undersøgelsen omhandler • Kommentarer om teknik og spørgsmål i undersøgelsen.	<i>"Måske er det lidt uden for området, men at en by som Viborg ikke har fast turistkontor er dybt godnat, også for nye borgere i byen."</i>
<i>Forvaltning/område</i>	• SSO • T&M • B&U • K&U • BØP • KD	SSO = 71 (2019: 54) T&M = 49 (2019: 41) B&U = 30 (2019: 25) K&U = 28 (2019:		

	• Generelt/ikke angivet • Kombination af flere forvaltninger (angiv)	42) BØP = 39 (2019: 34) KD = 0 (2019: 2) Generelt/ikke angivet = 207 (2019: 210) Kombination af flere forvaltninger (angiv) = 52 (2019: 28)		
<i>Vurdering</i>	• Positiv • Negativ • Positiv / negativ • Neutralt	Positiv = 129 (2019: 120) Negativ = 314 (2019: 261) Neutral = 6 (2019: 44) Positiv / negativ = 18 (2019: 9)		